

За відсутності іншої, ніж та що існує сьогодні, правової конструкції є об'єктивною пропозиція проголосити землі історико-культурного призначення державною власністю.

До земель лісогосподарського призначення державної власності увійшли землі лісового фонду за межами населених пунктів, не віднесених до земель комунальної і приватної власності.

До земель державної власності увійшли землі водного фонду за межами населених пунктів, не віднесених до земель комунальної і приватної власності.

Правове регулювання земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення потребує конструктивного перегляду. Кожен із видів земель, які увійшли до даної категорії мають свою специфіку та різне правове регулювання. Потребують уточнення об'єкти, які увійшли до кожної із складових даної категорії земель, визначення особливого правового статусу земель оборони, з уточненням переліку об'єктів, що увійшли до таких земель та врегулювати правовий механізм визначення земель іншого призначення та віднести їх до земель державної власності.

Поділ земель державної власності має здійснюватися за такими критеріями, як за правовими характеристиками об'єктів земельної власності держави та за суб'єктним складом користувачів землями державної власності.

За правовими характеристиками об'єктів земельної власності держави можна виділити такі види земель державної власності як землі виключної власності держави та землі державної власності, що можуть належати іншим суб'єктам; останні в свою чергу поділяються на земельні об'єкти, які держава може набути у власність та землі державної власності, що можуть передаватися у комунальну та приватну власність.

За критерієм характеристик суб'єктного складу користувачів землями державної власності можна виділити землі, які забезпечують національну безпеку і національний суверенітет України, землі, які забезпечують діяльність органів державної влади та діяльність державних підприємств, установ, організацій, землі загального користування поза межами населених пунктів, які забезпечують потреби всього населення нашої держави.

УДК 631.16

ОХОТНІКОВА О. М., канд. юрид. наук

Київський національний економічний університет

ОПОДАТКУВАННЯ ЯК ОДИН ІЗ ГОЛОВНИХ ЧИННИКІВ ПОЛІПШЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ ВСТУПОМ ДО СОТ

Ефективне функціонування агропромислового комплексу України має велике значення для економіки країни та повинно бути виведене на світовий рівень розвитку, що передбачає, в першу чергу, прибуткову діяльність сільськогосподарських підприємств, які стали повноправними суб'єктами господарювання.

Вступ України до СОТ, в першу чергу, дасть можливість реалізувати принцип справедливої конкуренції на ринках сільськогосподарської продукції (як зовнішніх, так і внутрішніх), що потребує забезпечення недискримінаційних умов у сфері оподаткування.

Так, Законом України "Про внесення змін до деяких законів України щодо оподаткування сільськогосподарських підприємств та підтримки соціальних стандартів їх працівників" передбачено запровадження спеціального режиму оподаткування сільськогосподарської продукції, яким доповнено Закон України "Про податок на додану вартість" (стаття 81), де спеціальний режим передбачає застосування податку з обороту за ставкою 9% (сільське господарство) і 6% (лісове господарство і рибне господарство). Застосування такого режиму дискримінує імпорتنу сільськогосподарську продукцію, яка оподатковується ПДВ за ставкою 20%, що не відповідає Статті III ГАТТ 1994 року.

Сьогодні Україна взяла на себе зобов'язання застосовувати податки, передбачені чинним законодавством, в тому числі податок на додану вартість, у повній відповідності із положеннями документів СОТ. Таким чином набуття Україною членства в СОТ вимагає скасування зазначеного режиму оподаткування, і для остаточного врегулювання зазначеного питання, ми вважаємо за необхідне розробити та подати до Верховної Ради України законопроект щодо скасування поло-

жень статті 81 Закону України “Про податок на додану вартість”, як таких, що є дискримінаційними по відношенню до імпортової продукції.

В останній версії проекту Податкового кодексу передбачається запровадження спеціального режиму оподаткування (стаття 31. Спеціальний режим оподаткування діяльності у сфері сільського та лісового господарства, а також рибальства), який включає:

- звільнення сільськогосподарського підприємства від обов'язків сплати податку за загальною ставкою;

- оподаткування операцій з продажу (постачання) сільськогосподарським підприємством сільськогосподарської продукції за ставкою податку 11%.

Крім того, сільськогосподарське підприємство як суб'єкт спеціального режиму оподаткування має право на отримання бюджетного відшкодування у разі експорту сільськогосподарської продукції (супутніх послуг).

Так, пільгове оподаткування в сільському господарстві існує в багатьох країнах. Наприклад, в Білорусі для сільськогосподарських підприємств податок на додану вартість складає 9%, який аграрні товаровиробники не перераховують до бюджету, а залишають у себе і спрямовують виключно на розвиток виробництва, а в Німеччині підприємства сільського господарства взагалі звільнені від сплати податку на додану вартість.

Отже, на найближчу перспективу перед країною постане надзвичайно складне завдання – виробити і втілити в життя основи економічно обґрунтованої податкової політики в сільському господарстві в зв'язку із вступом України до СОТ.

УДК 338

РЯЗАНЦЕВА К. Б., магістр

Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана

РОЛЬ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ У РЕФОРМУВАННІ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

В умовах становлення України як соціальної, правової, демократичної держави актуальним є вирішення проблем державного управління суспільними процесами, яке вимагає наукового обґрунтування та постійного реформування відповідно до вимог часу. Пріоритетним напрямом було і залишається питання державного управління аграрним сектором економіки, яке досліджували: В. Бодров, П. Гайдучський, М. Дем'яненко, М. Корецький, В. Малес, В. Месель-Веселяк, М. Федоров та інші.

У правовому полі було закріплено Закони України «Про основні засади державної аграрної політики на період до 2015 року» від 18.10.2005 р., «Про державну підтримку сільського господарства України» від 24.06.2004 р., а також велика кількість спеціальних законів та підзаконних актів. Аналіз розвитку нормативно-правової бази дає змогу стверджувати, що існуючі правові акти переважно забезпечують і логічно поглиблюють усі напрямки реформування аграрного сектора в ринкових умовах. Але основна причина гальмування реформи полягає у неналежному виконанні існуючих правових норм, відсутності діючих механізмів реалізації та відповідальності органів державного управління за впровадження їх у практику господарювання.

Кризову ситуацію в аграрній сфері нерідко пов'язують із прорахунками і помилками, допущеними в державному управлінні, оскільки саме держава організовує і забезпечує проведення аграрної реформи, розробляє та реалізує державні комплексні й цільові програми розвитку АПК, сприяє горизонтальній і вертикальній інтеграції агропромислового виробництва. Органи державного управління аграрним сектором, що залишилися у спадок від адміністративної системи, виявилися нездатними безболісно переорієнтувати діяльність сільськогосподарських виробників на ринкові умови.

Законодавством визначено, що державна аграрна політика має базуватися на національних пріоритетах і враховувати необхідність інтеграції України до ЄС та світового економічного простору, а реформування системи органів державного управління в аграрному секторі повинно здійснюватись з урахуванням стандартів ЄС. Отже, ми повинні взяти до уваги та, у разі необхідності, застосувати позитивний досвід зарубіжних країн. Тож, наприклад, для країн Західної Європи характерно не стільки внутрішнє державне регулювання, скільки регулювання на рівні ЄС. А ось